

Semnan University

Journal of Applied Chemistry Journal homepage: <https://chemistry.semnan.ac.ir/>*Research Article*

Synthesis of Nanoparticles Embedded In Polymer: Nanostructure Of Magnetic Polyaniline/Strontium Trioxide-Titanium For Removing Polyphenols From Dairy Wastewater

Gholam Reza Nabi Bidhendi¹*, Akbar Masoudi, Ali Reza Pardakhti¹, Naser Mehrdadi¹*Department of Environmental Engineering, Faculty Of Environment, Tehran University, Tehran, Iran*

PAPER INFO**Article history:***Received: 31/Aug/2022**Revised: 29/Oct/2022**Accepted: 31/Oct/2022***Keywords:**

Strontium-titanium oxide, In situ polymer synthesis, polyphenol removal, Dairy industrial effluent, Polyaniline conductive polymer.

ABSTRACT

Dairy wastewater is one of the most pollutant resulting from food industry, which is mainly composed of complex substances such as organic compounds, mineral compounds, chlorides, sulfides, fats and oils. The presence of high organic loading in dairy wastewater causes negative effects on the environment. In this research, magnetic polyaniline with strontium-titanium trioxide was applied as an environmentally friendly, low-cost and efficient Nano adsorbent to reduce polyphenols from dairy wastewater. The synthesized nanocomposite shows a high absorption capacity compared to polyphenols. This feature can be attributed to van der Waals interaction (π - π and electrostatic interactions), n- π interaction, and hydrogen bonding of the adsorbent with the analyte. Polyaniline causes hydrogen and π - π interaction with polyphenols due to the presence of functional groups containing nitrogen and backbone of π -conjugated electrons. Also, the existence of metal orbitals in SrTiO₃ enables the formation of Lewis acid base with polyphenols. SrTiO₃ nanoparticles give outstanding physical properties, high thermal and chemical stability, and acceptable specific surface area to the nanocomposite, which causes a synergistic effect with the unique properties of polyaniline. Finally, due to the presence of magnetic nanoparticles and with the help of an external magnet, time is saved in the separation step. Also, in this article, factors affecting the absorption of polyphenols such as solution pH, adsorbent amount, contact time, concentration and temperature were investigated. The results showed that MPANI@SrTiO₃ shows high efficiency by removing 89.41% of polyphenols (under optimal conditions, pH 5, adsorbent amount 20 mg, time 150 minutes at room temperature and salt percentage 0.01(w/v%)). Validity of the proposed method was checked using adsorption isotherm and kinetic models. According to the data, the adsorption kinetics of polyphenols on the MPANI@SrTiO₃ adsorbent corresponded to the semi-first-order, and the experimental equilibrium of the Langmuir model was matched with the maximum adsorption capacity of the single layer of 67.11 mg/g. Also, the thermodynamic parameters ΔG° (kJ/mol), ΔH° (kJ/mol) and ΔS° (kJ/mol K) were obtained as -19.8, -60.61 and -0.17, respectively, because of the nature of adsorption It corresponds to the exothermic mechanism and physical absorption.

DOI: <https://doi.org/10.22075/CHEM.2022.28240.2096>

© 2023 Semnan University.This is an open access article under the CC-BY-SA 4.0 license. (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>)

---

* .Corresponding author: Professor of Faculty of Environment. E-mail address: ghhendi@ut.ac.ir**How to cite this article:** Nabi Bidhendi, G. R., Masoudi, A., Pardakhti, A., & Mehrdadi, N. (2022). Synthesis of nanoparticles embedded in polymer: nanostructure of magnetic polyaniline/strontium trioxide-titanium for removing polyphenols from dairy wastewater. *Applied Chemistry.*, 18(68), 29-46. (in Persian)

سنتر نانوذرات جاسازی شده در پلیمر: نانوساختار پلی آنیلین / تری اکسید استرانسیم -

تیتانیوم مغناطیسی برای حذف پلی فنول ها از پساب های لبنی

غلامرضا نبی بیدهندی^{*}، اکبر مسعودی، علیرضا پرداختی، ناصر مهردادی

دانشکده محیط زیست، پردیس بین الملل ارس، دانشگاه تهران، تهران، ایران

تاریخ پذیرش: ۰۹/۰۸/۰۱

تاریخ تصحیح: ۰۷/۰۸/۰۱

تاریخ دریافت: ۰۹/۰۶/۰۱

چکیده

پساب صنایع لبنی یکی از آلوده‌کننده‌ترین فاضلاب‌ها حاصل از فرآوری مواد غذایی می‌باشد که عمدها از مواد پیچیده‌ای مانند ترکیبات آلی، ترکیبات معدنی، کلریدها، سولفیدها، چربی‌ها و روغن‌ها تشکیل شده است. وجود بارآلی بالا در پساب‌های لبنیات سبب اثرات منفی بر محیط‌زیست می‌باشد. در این تحقیق پلی آنیلین مغناطیسی همراه با تری اکسید استرانسیم-تیتانیوم ($SrTiO_3$) به عنوان یک نانو جاذب ساز‌کار با محیط‌زیست، کم‌هزینه و کارآمد به منظور کاهش پلی فنول‌ها از پساب‌های لبنی به کار گرفته شد. نانوکامپوزیت $MPANI@SrTiO_3$ سنتر شده طرفیت جذب بالایی را نسبت به پلی فنول‌ها نشان می‌دهد. این ویژگی را می‌توان به برهمکنش واندروالس (برهمکنش‌های $\pi-\pi$ و الکترواستاتیک)، برهمکنش $\pi-\pi$ و پیوند هیدروژنی جاذب بالایی نشان داد. پلی آنیلین به دلیل وجود گروه‌های عاملی حاوی نیتروژن و ستون فقرات الکترون‌های مزدوج π سبب برهمکنش هیدروژنی و $\pi-\pi$ با پلی فنول‌ها می‌شود. همچنین وجود اوریتالهای فلزی در $SrTiO_3$ تشکیل اسید باز لوئیس با پلی فنول‌ها را امکان پذیر می‌کند. نانوذرات $SrTiO_3$ خواص فیزیکی بر جسته، پایداری حرارتی و شیمیایی بالا، مساحت سطح ویژه قابل قبول به نانوکامپوزیت می‌دهد که با خواص منحصر به فرد پلی آنیلین سبب اثر هم‌افزایی می‌شود. در نهایت، به دلیل وجود نانوذرات مغناطیسی و با کمک یک آهنربایی خارجی، در مرحله جداسازی صرفه‌جویی زمانی رخ می‌دهد. همچنین در این مقاله عوامل موثر بر جذب پلی فنول‌ها مانند pH محلول، مقدار جاذب، زمان تماس، غلظت و دما مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که $MPANI@SrTiO_3$ با حذف ۴۱٪ پلی فنول‌ها (در شرایط بهینه، 5 pH مقدار جاذب 20 میلی‌گرم ، زمان 150 دقیقه در دمای اتاق و درصد نمک 10 درصد وزنی/حجمی) کارایی بالای را نشان می‌دهد. اعتبار روش پیشنهادی با استفاده از مدل‌های اینوترم جذب و سیستیک بررسی شد. بر طبق داده‌ها سیستیک جذب پلی فنول‌ها بر جاذب $MPANI@SrTiO_3$ با مرتبه اول مطابقت داشت ($R^2 > 0.99$)، و تعادل تجربی مدل لانگمویر را با حد اکثر طرفیت جذب تک لایه $11\text{ میلی‌گرم بر گرم}$ ($R^2 > 0.99$) مطابقت داده شد. همچنین پارامترهای ترمودینامیکی (ΔH° (kJ/mol) ΔG° (kJ/mol) و ΔS° (kJ/mol K) به ترتیب $-19/41\text{٪}$ ، $-61/60\text{٪}$ و $-17/17\text{٪}$ به دست آمد در نتیجه ماهیت جذب با مکانیسم گرمaza و جذب فیزیکی مطابقت دارد.

کلمات کلیدی: تری اکسید استرانسیم-تیتانیوم، سنتر پلیمر درجا، حذف پلی فنول‌ها، پساب صنعتی‌لبنیات، پلیمرهای پلی آنیلین.

۱- مقدمه

امروزه یکی از پیشرفت‌های ترین صنایع غذایی در جهان، صنعت لbenیات است که با سرعت روزافزونی در حال توسعه می‌باشد. این رشد را می‌توان به رشد جمعیت، افزایش تقاضا و همچنین تولید محصولات جدید با فرمولاسیون متنوع ربط داد. یکی از فرمولاسیون‌های جدید در این صنعت، تولید لbenیات فراسودمند و کاربردی می‌باشد. توسعه غذاهای فراسودمند برای اولین بار در

ژاپن در دهه ۱۹۸۰ هنگام مواجه با افزایش هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی، آغاز شد که هدف اولیه آن بهبود سلامت جمعیت سالخورده کشور بود [۱]. امروزه به دلیل اهمیت بالای سلامت جامعه، افزایش آگاهی مصرف کنندگان نسبت به دریافت مواد غذی از رژیم غذایی روزانه و به ویژه نگرانی درباره وضعیت سلامت افراد مسن‌تر و افرادی که در معرض بیماری هستند، موضوع مصرف غذاهای فراسودمند به شدت مورد توجه قرار گرفته است [۲]. کمیسیون اروپایی علوم‌غذایی فراسودمند^۱ و انسیتیو علوم حیاتی بین‌المللی اروپا^۲، غذاهای فراسودمند را این‌گونه تعریف کرده‌اند: یک محصول غذایی می‌تواند فراسودمند در نظر گرفته شود اگر علاوه بر نقش تغذیه‌ای غذا، اثرات مفیدی بر روی عملکرد یک یا چند ارگانیسم انسان داشته باشد و در نتیجه شرایط جسمی و روانی را بهبود ببخشد و یا خطر ابتلا به بیماری‌ها را کاهش دهد [۳، ۴]. با توجه به این رویکرد محصولات لبni نیز کاندید بسیار مناسبی برای غذای فراسودمند می‌باشند زیرا از جایگاه ویژه‌ای در سبد خانواده و تغذیه مردم برخوردارند و در رژیم غذایی اکثر جمعیت جهان گنجانده شده‌اند. در این زمینه، افزایش قابل توجهی به کاربرد ترکیبات دارای خواص عملکردی از منابع طبیعی گیاهی و جانوری وجود داشته است. از جمله این ترکیبات می‌توان به خانواده پلی‌فنول‌ها اشاره کرد [۵]. پلی‌فنول‌ها یکی از فراوان‌ترین و گستردگرترین مولکول‌های نشات گرفته از گیاهان می‌باشند که در میوه‌ها، سبزیجات، آجیل، دانه‌ها، گل‌ها و پوست درختان یافت می‌شوند. این خانواده شامل چندین زیرگروه از ترکیبات فنولی است که از مواد اولیه مانند اسیدهای فنولیک و استیلبن‌ها تا مولکول‌های پیچیده پلیمریزه شده مانند تانن‌ها که از ترکیبات ابتدایی به دست می‌آیند، را شامل می‌شود [۶]. افزایش تعداد مطالعات در مورد غنی سازی مواد غذایی با ترکیبات فنولی عمده‌تاً به دلیل خواص آنتی‌اکسیدانی و حذف رادیکال‌های آزاد و اثرات مثبت احتمالی آنها بر سلامت انسان بوده است. رادیکال‌های آزاد معمولاً نقش مهمی در استرس اکسیداتیو و پاتوفیزیولوژی تعداد زیادی از بیماری‌ها از جمله سرطان، بیماری‌های عصبی و بیماری‌های قلبی عروقی ایفا می‌کنند [۷]. آنتی‌اکسیدان‌های طبیعی از جمله پلی‌فنول‌ها با کاهش استرس اکسیداتیو از بسیاری از بیماری‌ها جلوگیری می‌کنند [۵]. علیرغم همه فواید ذکر شده، پلی‌فنول‌ها می‌توانند تحت شرایط خاصی و در حضور یون‌های فلزی رفتار پرواکسیدانی از خود نشان دهند. فعالیت‌های پرواکسیدانی ترکیبات فنولی، سبب تولید رادیکال فنوکسیل می‌شود. رادیکال‌های فنوکسیل می‌توانند با اکسیژن واکنش دهند و H_2O_2 و ترکیبات پیچیده دیگری را تولید کنند که باعث پراکسیداسیون لیپیدی، آسیب به DNA و آپوپتوز در سلول‌های طبیعی، سمیت کبدی، رسوب آنزیم‌های گوارشی و کاهش فعالیت لیپاز می‌شود [۸]. علاوه بر مشکلات بالا، کمپلکس‌شدن ترکیبات پلی‌فنولی مانند اسیدهای فنولیک، مشتقات سیانیدین، دلفینیدین، کوئرستین، کامپفرون، مورین، اپی‌گاللوکاتچین و کورکومین با عناصر زیستی (آهن، منیزیم، منگنز، روی، کربالت و مس) سبب کاهش جذب این عناصر در دستگاه گوارش و اختلال در مسیرهای متابولیکی وابسته به عناصر زیستی می‌شود [۹].

¹Foods for specified health uses²International Life Sciences Institute (ILSI)

بنابراین ورود باقیمانده پلیفنول‌ها از پساب صنایع مانند صنایع لبنی می‌تواند یک خطر برای محیط‌زیست به شمار آید [۱۳-۱۱]. تاکنون روش‌های مختلفی برای حذف ترکیبات فنولی مانند تجزیه زیستی هوایی [۱۵، ۱۴]، فوتوكاتالیست‌ها [۱۶]، روش‌های الکتروشیمیایی [۱۷] و روش‌های جذب [۱۸] گزارش شده‌است. در میان تمام روش‌های پیشنهادی می‌توان فرآیند جذب را به عنوان یک فرآیند ساده، اثربخش، آسان با راندمان بالای حذف نسبت به ترکیبات آلی، به شمار آورد. بنابراین توسعه جاذب‌های بسیار کارآمد و ارزان با ظرفیت عملکردی مطلوب و مساحت سطح بالا برای فرآیند تصفیه آب بسیار توصیه می‌شود. امروزه مواد نانومقیاس به ویژه نانو پلیمرها به دلیل راندمان جذب بالا، نسبت سطح به حجم بالا و انعطاف پذیری در عملکرد سطح، جاذب‌های کارآمدی هستند.

پلیآنیلین (PANI) در میان سایر پلیمرهای رسانا به دلیل خواص شیمیایی و فیزیکی قابل توجه، سیستم مزدوج π ، رسانایی بالا، پایداری حرارتی مناسب، سنتز آسان، هزینه کم به طور گستردۀ به عنوان جاذب مورد استفاده قرار می‌گیرد [۱۹، ۲۰]. با این حال، نقاط ضعفی مانند حلالت پایین و خواص مکانیکی ضعیف استفاده از آن را محدود می‌کند. این معایب را می‌توان با ترکیب مواد آلی و معدنی در مقیاس نانو در ماتریس پلیمری پلیآنیلین و تولید نانوکامپوزیت‌ها برطرف کرد. این رویکرد برای افزایش حلالت در حلالت‌های آلی یا آب و معرفی جاذب با ویژگی‌های جدید مفید است [۲۱]. اکسیدهای فلزی در مقیاس نانو به دلیل واکنش‌پذیری بالا، کارایی جذب مناسب و روش تولید ساده کاندیدهای مناسبی برای ترکیب با PANI می‌باشند. در حقیقت با کمپلکس فلزات و الکترون‌های مزدوج π پلیمرها (لیگاند)، خواص فلزی با خواص ستون فقرات کوئنزوگه ترکیب می‌شود و منجر به اثر هم افزایی (اثر لجستیک) می‌شود. مواد مبتنی بر استرانسیوم از مقاومت الکتریکی و حرارتی، پایداری شیمیایی و مقاومت در برابر خوردگی بالایی برخوردارند. همچنین مواد مبتنی بر نانوذرات مغناطیسی Fe_3O_4 دارای قابلیت جadasازی مغناطیسی هستند که باعث صرفه‌جویی در زمان و مزایایی مانند سرعت، سادگی، راندمان بالا و در دسترس بودن با هزینه کم می‌شوند. از این رو در این تحقیق پلیآنیلین مغناطیسی همراه با تری اکسیداسترانسیم-تیتانیوم (SrTiO_3) به عنوان یک نانو جاذب به منظور کاهش پلیفنول‌ها از پساب صنعتی به کار گرفته شد. در مطالعه حاضر، جاذب مبتنی بر نانوکامپوزیت SrTiO_3 مغناطیسی-پلیآنیلین (MPANI- SrTiO_3) از طریق پلیمریزاسیون در محل (in situ) مونومر آنیلین (با استفاده از پرسولفات آمونیوم به عنوان اکسیدان در محیط اسیدی) برای حذف پلیفنول‌ها از پسابهای صنعتی سنتز شد. نوع روش سنتز in situ می‌باشد که این روش را به یک روش کارآمد در عین حال ساده و سریع تبدیل کرده‌است. سنتز in situ برای غلبه بر چالش تجمع نانوذرات طراحی شده است. نانوذرات SrTiO_3 یک نانوکامپوزیت سازگار با محیط‌زیست و کم هزینه می‌باشند [۲۲]. SrTiO_3 را می‌توان جز خانواده اکسیدهای نوع پروسکایت متراکم به شمار آورد که نه تنها طیف متنوعی از خواص فیزیکی بر جسته، پایداری حرارتی و شیمیایی بالا، مساحت سطح ویژه قابل قبول را از خود نشان می‌دهد بلکه یک نیمه‌هادی مهم از نوع n با فاصله باند حدود $3/2$ eV می‌باشد [۲۳]. داده‌های این مقاله نشان دادند که MPANI@ SrTiO_3 سنتز شده ظرفیت جذب بالایی را نسبت به پلیفنول‌ها

نشان می دهد. این ویژگی را می توان به برهمکنش واندروالس (برهمکنش های $\pi-\pi$ و الکترواستاتیک)، برهمکنش $n-\pi$ ، و پیوند H نسبت داد. پلی آنیلین به دلیل وجود گروه های عاملی حاوی نیتروژن و ستون فقرات الکترون های مزدوج π سبب بر هم کنش هیدروژنی و $\pi-\pi$ با پلی فنول ها می شود. هم چنین وجود اوربیتال های فلزی در SrTiO_3 تشکیل اسید باز لوئیس با پلی فنولها را امکان پذیر می کند. در نهایت، به دلیل وجود نانوذرات مغناطیسی و با کمک یک آهربای خارجی، زمان جداسازی به شدت کاهش یافت. اعتبار داده های تجربی با آزمایش ایزوترم های مختلف جذب، نرخ جنبشی و مدل های ترمودینامیکی برای تشخیص مکانیسم و نوع فرآیند جذب بررسی شد.

عملکرد سطح، مورفولوژی و ترکیب عنصری MPANI-SrTiO_3 جدید سنتز شده با تکنیک های IR، FE-SEM، FT-IR و EDX مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. عوامل موثر بر جذب پلی فنولها مانند pH محلول، مقدار جاذب، زمان تماس، غلظت و دما مورد ارزیابی قرار گرفت. داده های بدست آمده ایزوترم های جذب مختلف و سینتیک جذب برای حذف پلی فنولها از ترکیبات آلی کارخانجات لبنی مورد ارزیابی قرار گرفتند. علاوه بر این، مطالعه ترمودینامیکی جذب پلی فنولها بر روی MPANI-SrTiO_3 و نوع مکانیزم واکنش مورد ارزیابی قرار گرفت.

-۲-بخش تجربی

۱-۱-معرف ها و مواد شیمیایی

اکتاہیدرات استرانسیوم هیدروکسید ($\text{Sr}(\text{OH})_2 \cdot 8\text{H}_2\text{O}$)، سدیم هیدروکسید (NaOH)، تیتانیوم اکسید (TiO_2)، اسید سولفوریک (H_2SO_4)، استون، متانول، استونیتریل، آهن III کلرید ۶ آبه ($\text{FeCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$)، آهن II کلرید ۴ آبه ($\text{FeCl}_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$)، اسید هیدروکلریک ۳۷٪ و سدیم کلرید از Merck Chemicals (دارمشتات، آلمان) خریداری شد. آنیلین ($\leq ۹۹\%$ ، آمونیوم پراکسید دی سولفات (APS) ($\leq ۹۹\%$) و محلول آمونیاک ۲۵٪ از شرکت Solar BioScience & Technology Co. Ltd (پکن، چین) تهیه شد.

۱-۲-تجهیزات و وسایل

طیف مادون قرمز تبدیل فوریه (FT-IR) از مواد جاذب سنتز شده با استفاده از یک طیف سنج MA) FT-IR Perkin-Elmer با ایالات متحده آمریکا) و با تهیه قرص KBr به دست آمد. مورفولوژی سطح و ترکیب عنصری PANI و MPANI-SrTiO_3 با استفاده از میکروسکوپ الکترونی روبشی نشر میدانی TESCAN MIRA3 (پراگ، جمهوری چک) مجهز به طیف سنجی پراش انرژی پرتو ایکس مورد مطالعه قرار گرفت. اسپکتروفوتومترمئی-فرابینفشن Perkin Elmer Lambda-25 برای تعیین غلظت پلی فنول ها استفاده شد.

مقدار pH محلول‌های نمونه توسط دستگاه Metrohm مدل ۶۹۱ (هربیسوس، سوئیس) تعیین شد. یک هیتر مجهز به همزن مغناطیسی مدل K Heidolph MR 3001 shaker (برلین، آلمان) برای همزدن و به دمارساندن یکنواخت محلول‌ها به کار گرفته شد. همچنین از یک مدل 3005 GFL (برلین، آلمان) برای تکان دادن محلول‌های نمونه استفاده شد.

۳-۲-روش اندازه‌گیری پلیفنول‌ها

در مقاله حاضر، از ماده ۱،۱-دی‌فنیل-۲-پیکریل هیدرازیل (DPPH) برای اندازه‌گیری ترکیبات فنولی استفاده شده است. در این تکنیک از اسپکتروفوتومتری مرئی-فرابنفش رادیکال آزاد ۱،۱-دی‌فنیل-۲-پیکریل هیدرازیل (DPPH) در طول موج ۵۱۵ نانومتر استفاده می‌شود. افزودن یک آنتیاکسیدان مانند پلیفنول‌ها منجر به کاهش جذب، متناسب با غلظت و فعالیت آنتیاکسیدانی ترکیب و تبدیل رنگ از بنفس به زرد کمرنگ می‌شود. این روش مزیت استفاده از یک رادیکال آزاد پایدار و در دسترس تجاری را نشان می‌دهد که انجام آن آسان و بسیار تکرار پذیر می‌باشد [۲۴].

در این مقاله برای اندازه‌گیری پلیفنول‌ها از نمونه‌های پساب لبني (قبل و بعد از فرآیند حذف) حجم ثابتی از نمونه (۴/۷۵ میلی‌لیتر) همراه با ۲۵۰ میکرولیتر DPPH (۱ میلی‌مولار در اتانول) مخلوط شد و به مدت ۳۰ دقیقه در تاریکی در دمای اتاق نگهداری شد. سپس جذب نمونه توسط دستگاه اسپکتروفوتومتری مرئی-فرابنفش در طول موج ۵۱۵ نانومتر قرائت شد.

۴-۲-سنتر نانومکعب‌های SrTiO_3

تکنیک هیدروترمال معمولی برای سنتر نانومکعب‌های SrTiO_3 استفاده شد. مقدار محاسبه شده اکتاہیدرات استرانسیوم‌هیدروکسید (۱/۴ گرم) در ۲۰ میلی‌لیتر NaOH (۳ مولار) تحت همزدن مداوم حل شد. در مرحله بعد به این محلول، محلول تیتانیوم‌اکسید، تهیه شده با مخلوط کردن ۰/۴ گرم TiO_2 در ۲۰ میلی‌لیتر NaOH (۳ مولار)، به صورت قطره‌ای با سرعت یک قطره در ثانیه تحت همزدن شدید اضافه شد. پس از ۳۰ دقیقه همزدن، ۴۰ میلی‌لیتر از مخلوط واکنش به اتوکلاو فولاد ضد زنگ ۱۰۰ میلی‌لیتری با پوشش تفلون منتقل شد و تحت تیمار هیدروترمال در دمای ۱۳۰ درجه سانتیگراد به مدت ۷۲ ساعت قرار گرفت. سپس رسوب به دست آمده از نانومکعب‌های SrTiO_3 چندین بار با آب دیونیزه کاملاً شسته شد و در آون خلاء با فشار ۱۰۰ میلی‌بار و دمای ۶۰ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴ ساعت خشک شد.

۵-۲-سنتر SrTiO_3 دوب شده با پلیمر پلی‌آنلین مغناطیسی

نانوذرات SrTiO_3 دوب شده با پلی‌انیلین (PANI- SrTiO_3) با مخلوط کردن مونومر آنیلین و نانوذرات SrTiO_3 با نسبت ۱:۳ تهیه شدند. در ابتدا ۰/۵ گرم از نانوذرات SrTiO_3 در بخش ۴-۲ در ۱۰۰ میلی‌لیتر محلول آنیلین (۱/۴ مولار در ۰/۵ مولار H_2SO_4) توسط دستگاه اولتراسونیک پراکنده شد تا یک سوسپانسیون آنیلین- SrTiO_3 ایجاد شود. پس از آن، یک محلول آمونیوم پراکسید دی‌سولفات (۰/۴ مولار در ۱۰۰ میلی‌لیتر H_2SO_4) به آرامی به سوسپانسیون در یک حمام یخ تحت همزدن شدید اضافه شد. در

مرحله بعد همزمان با انجام اولتراسونیک، مخلوط با محلول H_2SO_4 (۰/۱ مolar) و آب مقطر شسته شد. در نهايٰت محصول (PANI-SrTiO₃) خشک شد و نانوکامپوزيت جامد جمع آوری شد.

۶-۲- سنتز PANI@SrTiO₃ مغناطیسي

PANI-SrTiO₃ مغناطیسي از طریق یک روش همروسب به شرح زیر تهیه شد: یک مخلوط با پراکنده کردن ۰/۱۵ گرم MPANI-SrTiO₃ در ۵۰ میلی لیتر آب مقطر تحت ۱۰ دقیقه اولتراسونیک در دمای ۵۰ درجه سانتیگراد تهیه شد. سپس، یک محلول آمونیاک (۱/۵ میلی لیتر، ۲۵٪) به آرامی به مخلوط اضافه شد در حالی که به مدت ۵ ساعت به شدت هم زده شد. نانوکامپوزيت تولید شده (MPANI@SrTiO₃) با مقدار اضافی آب مقطر شسته شد و در آون در دمای ۸۰ درجه سانتیگراد به مدت ۲۴ ساعت خشک شد.

۷-۲- روش حذف پلیفنولها از پساب صنعتی

به طور خلاصه، حذف پلیفنولها از محیط‌های آبی با تغییر پارامترهای موثر بر حذف یعنی pH محلول (در بازه ۳-۹)، مقدار جاذب (۵ تا ۵۰ میلی گرم)، مقدار نمک (۰/۰۵ درصد وزنی حجمی)، زمان جذب (در محدوده ۰-۱۰ دقیقه)، غلظت اولیه (در بازه ۱۰-۱۵۰ میلی گرم در لیتر) و دمای استخراج (۲۵-۴۵ درجه سانتیگراد) به طور کامل مورد بررسی قرار گرفتند. پس از اتمام فرآیند جذب، جاذب-پلیفنول با استفاده از آهنربای خارجی خارج شد و غلظت باقیمانده پلیفنولها در محلول آبی با استفاده از دستگاه uv-vis اندازه‌گیری شد. در نهايٰت، درصد حذف (%) و ظرفیت جذب تعادلی (Qe) با توجه به معادلات ۱ و ۲ تعیین شد

$$R \% = \frac{(C_0 - C_e)}{C_0} \times 100 \quad (1)$$

$$Q_e = V_m \frac{(C_0 - C_e)}{C_0} Q_e \quad (2)$$

که در آن Q_e (mg.g⁻¹) ظرفیت جذب، C_0 (mg L⁻¹) غلظت اولیه پلیفنولها و V (mL) حجم آبی، m (g) جرم جاذب، L^{-1} غلظت باقیمانده می‌باشد.

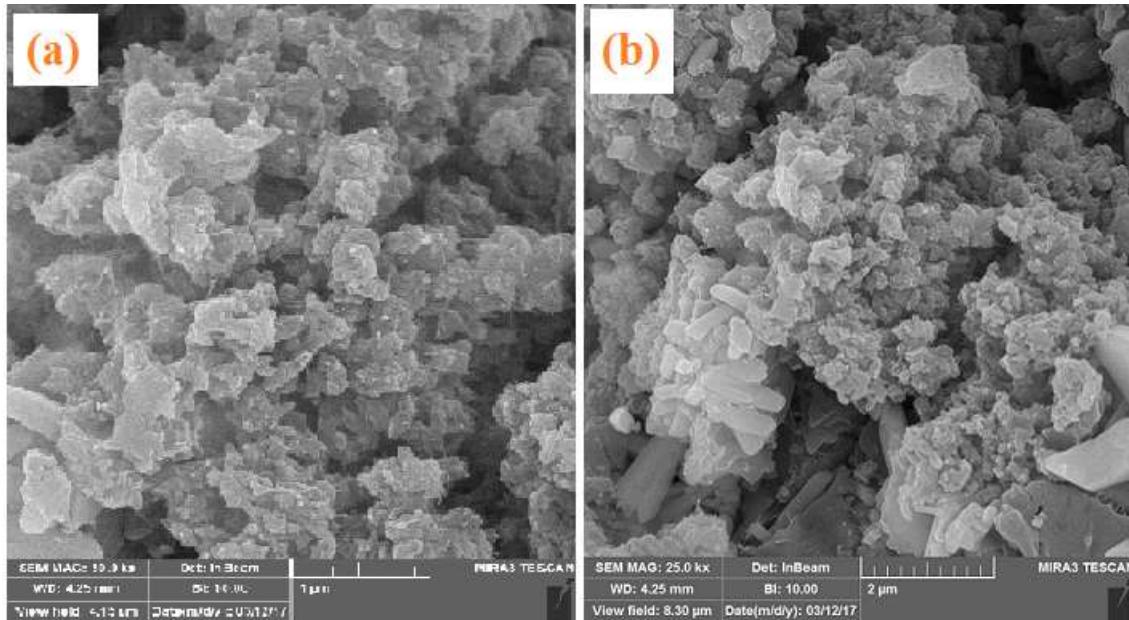
۳- بحث و نتیجه گیری

۳-۱- شناسایی مواد سنتز شده

۳-۱-۱- میکروسکوپ الکترونی روبشی نشر میدانی

ویژگی‌های ساختاری و مورفولوژی سطح پلی آنیلین و نانوکامپوزيت MPANI-SrTiO₃ سنتز شده با استفاده از میکروسکوپ FESEM مورد بررسی قرار گرفت. تصویر SEM شکل a انشانده‌نده ساختار اسفنج مانند، متخلخل با مساحت ویژه بالا و پلیمریزاسیون موفق آنیلین می‌باشد. در شکل b تغییر مورفولوژی PANI پس از اصلاح با مواد مغناطیسی و نانوذرات SrTiO₃ و جاسازی SrTiO₃ و نانوذرات مغناطیسی در لایه‌های پلی آنیلین و سنتز موفق نانوکامپوزيت را به وضوح نشان می‌دهد. همچنان

می توان نتیجه گرفت که حضور نانو ذرات اکسید فلزات در لایه های پلی آنیلین از تجمع ذرات پلی آنیلین جلوگیری می کند. که این عدم تجمع منجر به افزایش سطح موثر می شود که منجر به افزایش راندمان جذب می شود.

شکل ۱: ویژگی های ساختاری و مورفولوژی سطح (a) PANI و (b) MPANI-SrTiO₃

۲-۱-۳ طیفسنجی پراش انرژی پرتوایکس

به منظور اثبات حضور نانوذرات SrTiO₃ مغناطیسی در ماتریس PANI، از روش آنالیز عنصری استفاده شد. داده های طیف EDX (جدول ۱) به وضوح حضور سه عنصر C، O و N را در پلی آنیلین تایید کرد. علاوه بر این، تجزیه و تحلیل EDX جاذب سنتز شده، MPANI-SrTiO₃ عناصر اضافی Fe، Sr و Ti را نشان می دهد که از نانوذرات مغناطیسی Fe₃O₄ و SrTiO₃ منشا گرفته اند، در نتیجه تشکیل موفقیت آمیز نانو کامپوزیت MPANI-SrTiO₃ را تایید می کند.

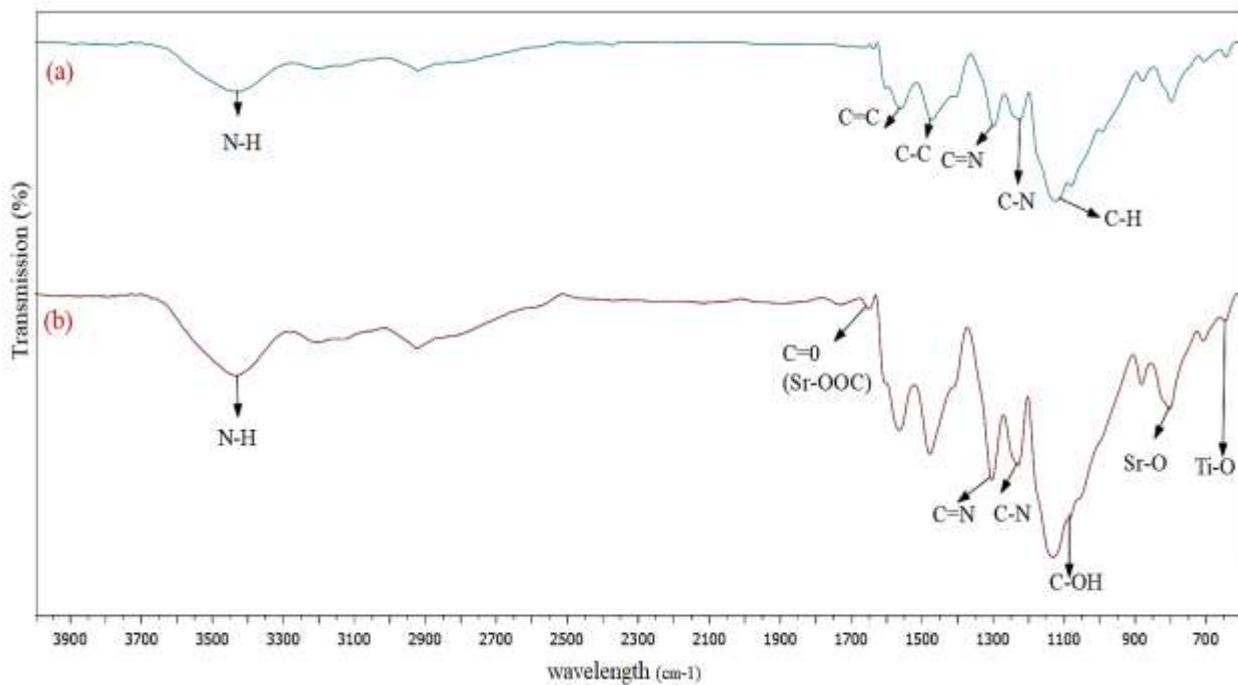
جدول ۱: تجزیه و تحلیل EDX پلی آنیلین و نانو کامپوزیت MPANI-SrTiO₃

عناصر (w/w%)						نام ترکیب
استرانسیوم	آهن	نیتروژن	اکسیژن	کربن	تیتانیوم	پلی آنیلین
-	-	-	۹/۳۶	۱۷/۰۳	۵۱/۳۳	
۲/۳۴	۴/۳۹	۱/۶۹	۲/۲۰	۲۸/۹۹	۴۰/۲۳	نانو کامپوزیت MPANI-SrTiO ₃

۲-۱-۴ طیف مادون قرمز تبدیل فوریه (FT-IR)

مطالعه FTIR برای تایید سنتز موفقیت آمیز نانو کامپوزیت و وجود گروه های عاملی سطح مواد تازه سنتز شده تکنیک مفیدی می باشد. از این رو طیف FTIR پلی آنیلین ساده و نانو کامپوزیت مغناطیسی پلی آنیلین-SrTiO₃ در شکل ۲ نشان داده شده است. طیف پلی آنیلین ساده (شکل ۲(a)) پیک مشخصه را در cm^{-1} ۱۴۳۰، ۳۴۱۸، ۱۵۵۹ و ۳۴۱۸ نشان می دهد که به ترتیب مربوط به ارتعاشات کششی C=C، N-H و C-C (ارتعاشات کششی حلقه های بنزنئیدی و کینوئیدی) می باشد. پیک های ظاهر شده در

cm^{-1} ۱۲۹۴ و $1125 cm^{-1}$ به دلیل ارتعاشات کششی C=N و C=C هستند در حالی که نوار در $1120 cm^{-1}$ ممکن است به ارتعاشات خمثی C-H خارج از صفحه پلی آنیلین نسبت داده شود. شکل ۲(b) نوارهای IR اضافی را برای نانو کامپوزیت-MPANI- $SrTiO_3$ در مقایسه با پیکهای پلی آنیلین ساده نشان می دهد، از جمله می توان به پیکهای $810 cm^{-1}$ و $817 cm^{-1}$ مربوط به ارتعاشات کشش و خمثی O-Ti-O در $SrTiO_3$ اشاره کرد. نوار کششی در $1678 cm^{-1}$ ممکن است به استات باقیمانده در Sr-OOC نسبت داده شود. پیک $589 cm^{-1}$ به پیوند Fe-O در نانوذرات Fe_3O_4 مغناطیسی اشاره دارد. شکل ۲(b) نشان می دهد که پیکهای پلی آنیلین پس از اتصال به نانوذرات $SrTiO_3$ و Fe_3O_4 اندکی جابجا شده اند. این انتقال را می توان به جاذبه های ضعیف و اندروالسی بین نانوذرات $SrTiO_3/Fe_3O_4$ و زنجیره پلیمری نسبت داد.

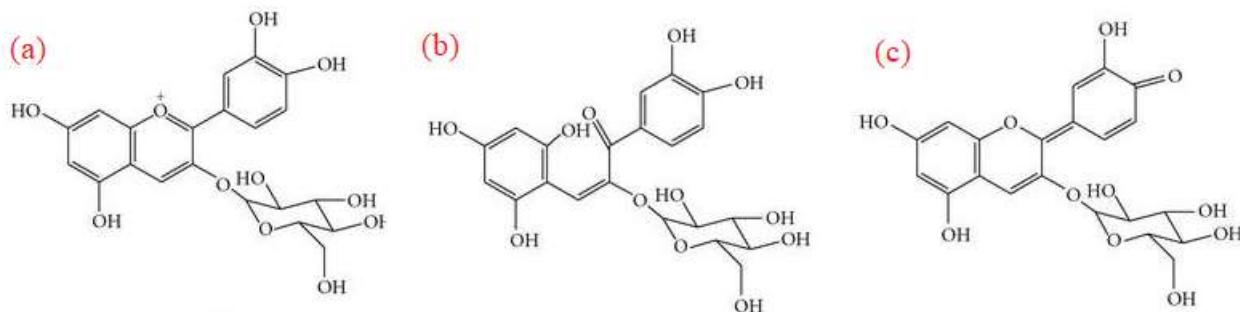

شکل ۲: طیف FTIR (a) پلی آنیلین ساده و (b) نانو کامپوزیت مغناطیسی پلی آنیلین- $SrTiO_3$

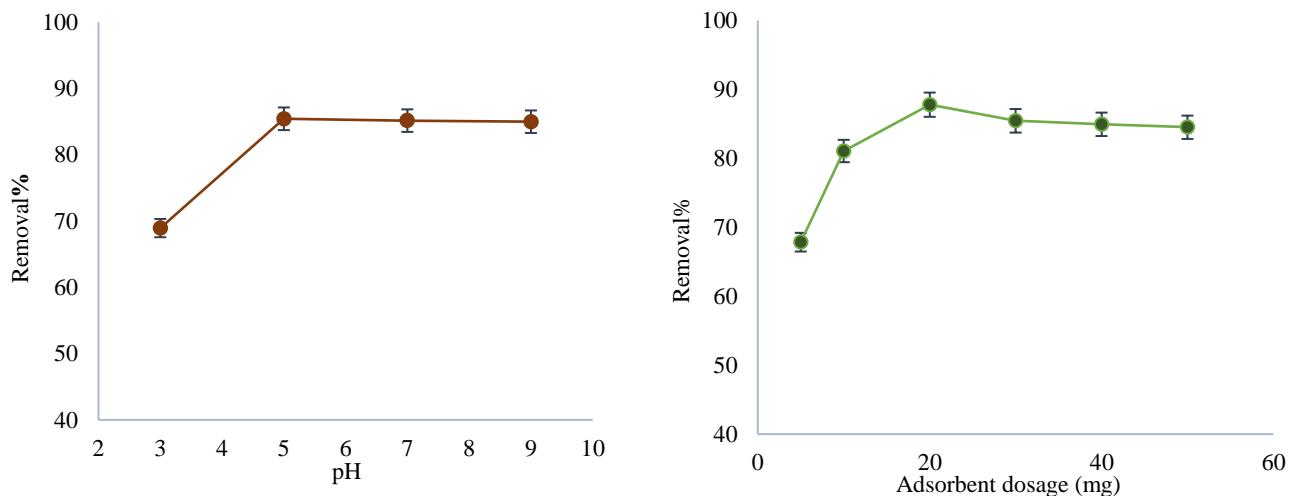
pH - ۳

pH محلول یک پارامتر مهم در شیمی جذب است زیرا هم بر ساختار سطحی جاذب و هم آنالیت تأثیر می گذارد به عبارت دیگر در pH های مختلف نمونه، بار سطحی $MPANI@SrTiO_3$ می تواند دستخوش تغییر شود و اشکال مختلف پلی فنول ها تشکیل شود. از این رو، اثر این پارامتر بر روی محلول پلی فنول ها (۵۰ میلی گرم در لیتر، محلول آبی ۲۰ میلی لیتر) با استفاده از ۳۰ میلی گرم جاذب به مدت ۱۲۰ دقیقه در دمای اتاق مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج ارائه شده در شکل ۴ نشان داد که حذف پلی فنول ها تا $pH = 5$ افزایش می یابد و سپس شروع به کاهش می کند. در $pH \leq 4$ ، غلظت بالای H^+ در محلول منجر به پروتونه شدن گروه آمین موجود در پلیمر پلی آنیلین می شود که باعث کاهش میزان جذب سایت های فعال می شود به عبارت دیگر در یک محیط اسیدی، PANI به دلیل وجود گروه های بازی (ایمین و آمین) تمایل به ایجاد بار مثبت دارد.

علاوه بر جاذب، جذب پلیفنول‌های مختلف نیز در pH‌های مختلف یکسان نمی‌باشد. به عنوان مثال طیف وسیعی از پلیفنول‌ها مانند cyanidin-3-glucoside در pH‌های مختلف ساختارهای مختلفی دارد به طوریکه در ≤ 3 pH شکل کاتیون فلاویلیوم (شکل ۳) به خود می‌گیرند و در $= 5$ pH به ساختار چالکون تغییر ساختار می‌دهد. و در نهایت در pH ۷ پایه کینونئیدی پیدا می‌کند. گروه دیگری از پلیفنول‌ها مانند کاتچین برخلاف گروه ذکر شده حساسیت کمتری به pH دارد. از آنجایی که ترکیبات فنولی برای اتصال به جاذب از اتصال $\pi-\pi$ توسط حلقه‌های آромاتیک خود کمک می‌گیرند بنابراین در $pH = 3$ ، کاتیون فلاویلیوم باری را در سیستم حلقه آромاتیک اضافه می‌کند که سبب برهمنکنش‌های دافعه‌ای با جاذب می‌شود. در $pH = 7$ ، یکی از حلقه‌های آромاتیک شکسته می‌شود تا پایه کوینونئیدی تولید کند، که همین واکنش سبب کاهش پتانسیل برهمنکش $\pi-\pi$ می‌شود. (شکل ۳). برای پلیفنول‌ها بر پایه فرولیک اسید، با داشتن مقدار $pK_a = 4/6$ انتظار می‌رود در مقادیر pH بین ۵ تا ۷ به شکل آنیونی باشند که در بازه اسیدی ($pH = 5$) استرانسیوم به شکل مثبت قرار دارد و سبب ایجاد جاذبه می‌شود. بنابراین بر اساس نتایج و ساختارهای پلیفنول میتوان انتظار بالاترین کارایی در $pH = 5$ را داشت.

شکل ۳: ساختار مولکولی (a) فلاویلیوم، (b) چالکون و (c) کوینونیدول.

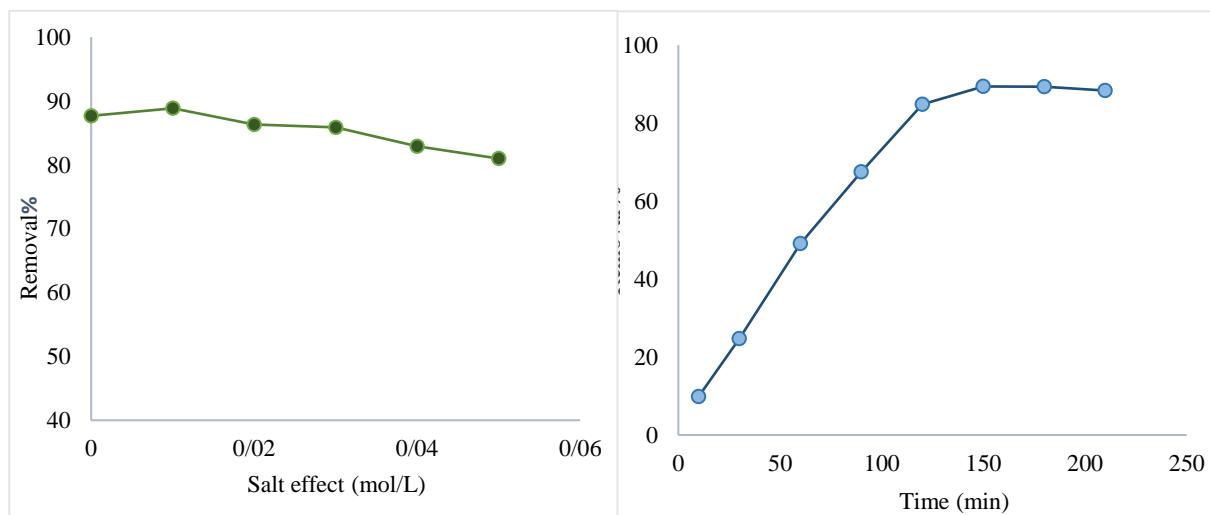
شکل ۴: اثر اسیدیته محلول نمونه و میزان جاذب بر درصد حذف.

۳-۳ اثر دوز بر عملکرد حذف

تأثیر دوز جاذب بر راندمان جذب با استفاده از مقادیر مختلف جاذب سنتز شده برای حذف پلی فنولها از محلول آبی (۵۰ میلی گرم در لیتر، ۲۰ میلی لیتر) در pH ثابت ۵ به مدت ۱۲۰ دقیقه مورد بررسی قرار گرفت. شکل ۴ نشان می‌دهد که با افزایش دوز از ۵ به ۲۰ میلی گرم، حذف پلی فنولها از ۶۷/۸۴ به ۷۷/۶۷ درصد افزایش یافته است. پس از آن، با افزایش بیشتر دوز جاذب، تغییر قابل توجهی وجود نداشت. این افزایش را می‌توان به در دسترس بودن بیشتر مکان‌های جذب در فاز جامد نسبت داد در حالی که سطح ثابت کارایی جاذب در بیش از ۲۰ میلی گرم را رسیدن جاذب به نقطه اشباع خود در دوزهای بالا نسبت داد. در این مرحله، مکان‌های فعال جاذب روی هم قرار می‌گیرند و انباسته می‌شوند و باعث کاهش مساحت ویژه و درنتیجه کاهش کارایی جذب می‌شوند. بنابراین، ۲۰ میلی گرم به عنوان جرم جاذب بهینه تعیین شد.

۴-۳ اثر نمک

غلظت نمک یکی دیگر از پارامترهای مهم موثر بر درصد حذف پلی فنولها از محیط آبی است. بنابراین، اثر نمک در سطوح ۰، ۱/۰، ۰/۱، ۰/۲، ۰/۳، ۰/۴، ۰/۵ mol/L مورد ارزیابی قرار گرفت. همانطور که در شکل ۵ نشان داده شده است، با افزایش غلظت نمک تا ۰/۰۱ درصد، تأثیر معنی‌داری بر راندمان حذف مشاهده نشد. پس از آن، مقدار پلی فنول حذف شده با افزایش قدرت یونی از ۰/۰۱ به ۰/۰۵ درصد کاهش یافت. این را می‌توان با دو دلیل ممکن توضیح داد. اول، اثر رقابتی یون‌های سدیم و کلرید اضافی است که وقتی قدرت یونی افزایش می‌یابد، مناطق فعال را اشغال می‌کند. دومین مورد، تشکیل یک انقباض دولایه باقیمانده از مواد جذب شده و نمک در اطراف نانوذرات است. از این‌رو، می‌توان نتیجه گرفت که غلظت نمک تا ۰/۰۱ درصد اثر خوبی بر اندمان استخراج داشته باشد.

شکل ۵: اثر قدرت یونی محلول نمونه و میزان زمان استخراج بر درصد حذف.

۵-۳ تأثیر زمان تماس و مطالعه سینتیکی

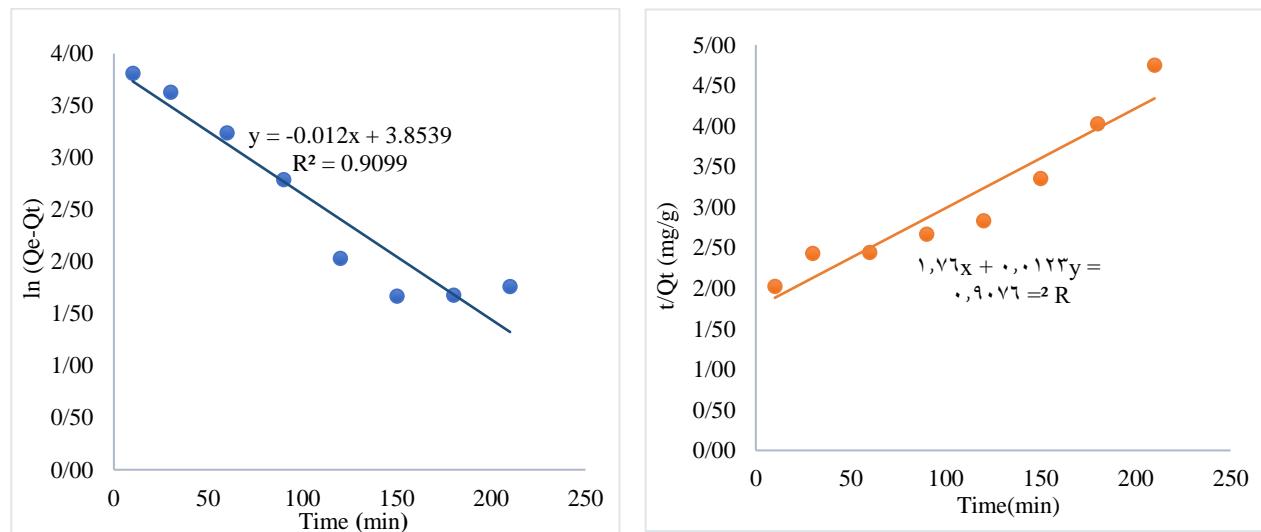
اثر زمان تماس بر حذف پلیفنول‌ها توسط MPANI-SrTiO₃ در غلظت اولیه ۵۰ میلی‌گرم در لیتر از نمونه با مقدار جاذب ۲۰ میلی‌گرم، pH ۵، دمای اتاق و در بازه زمانی ۱۰ تا ۲۱۰ دقیقه تعیین شد. همانطورکه در شکل ۵ نشان داده شده است، درصد حذف پلیفنول‌ها بر روی MPANI-SrTiO₃ در عرض ۱۵۰ دقیقه به ۸۹٪/۴۱ رسید و پس از آن تقریباً ثابت ماند. حذف سریع پلیفنول‌ها را می‌توان به برهمنش موقت سایت‌های جاذب با آنالیت نسبت داد. هم‌چنین نشان داده شد که جذب پس از ۱۵۰ دقیقه به تعادل رسید و افزایش بیشتر تأثیری بر ظرفیت جذب MPANI-SrTiO₃ نداشت. این روند را می‌توان به صورت زیر توجیه کرد: در ابتدا به دلیل در دسترس بودن تمامی مکان‌های جاذب، میزان جذب بالاتری برای پلیفنول‌ها حاصل شد. پس از آن، راندمان جذب پلیفنول‌ها به دلیل کاهش غلظت پلیفنول‌ها و تعداد سایت‌های فعال موجود به طور قابل توجهی کاهش یافت. بنابراین ۱۵۰ دقیقه به عنوان زمان بهینه برای مطالعات بیشتر انتخاب شد.

همچنین در این مطالعه منحنی‌های سینتیک جذب پلیفنول‌ها بر روی نانوکامپوزیت‌های MPANI-SrTiO₃ برای تعیین پارامترها و ماهیت مدل سینتیکی مورد مطالعه قرار گرفت. بنابراین جذب پلیفنول‌ها بر روی نانوکامپوزیت MPANI-SrTiO₃ با توجه به زمان بر حسب مدل‌های سینتیک شبه مرتبه اول و شبه مرتبه دوم (معادله‌های ۳ و ۴) مورد مطالعه قرار گرفت.

$$Q_t = Q_e (1 - e^{-k_1 t}) \quad (3)$$

$$Q_t = Q_e k_2 t / (1 + k_2 Q_e t) \quad (4)$$

که در آن (Q_e mg.g⁻¹) ظرفیت تعادل، (Q_t) ظرفیت جذب در زمان، (k_1 1/min) و (k_2 g mg⁻¹ min⁻¹) ثابت‌های مدل هستند. نمودارهای خطی مدل‌ها در شکل ۶ به ترتیب در غلظت اولیه پلیفنول‌ها یکسان ۵۰ میلی‌گرم در لیتر در ۳۰ کلوین نشان داده شده است. همان‌طور که نشان داده شده است داده‌های تجربی تطابق بیشتری با مدل شبه مرتبه اول دارد زیرا بهترین مدل با در نظر گرفتن مقادیر R^2 ، ظرفیت جذب تجربی در زمان تعادل ($Q_{e,exp}$) و ظرفیت جذب محاسبه شده (Q_e , cal) می‌باشد.

شکل ۶: مطالعه سینتیک جذب پلیفنول‌ها (a) مدل شبه مرتبه اول و (b) شبه درجه دوم.

۳-۵- تجزیه و تحلیل پارامترهای ایزوترم جذب

مدلهای Dubinin-Radushkevic و Freundlich Langmuir برای تعیین حداکثر جذب (Q_m) پلی فنولها در غلظت‌های مختلف و همچنین برای بررسی الگوی جذب مورد استفاده قرار می‌گیرند. در حقیقت ایزوترم جذب یک ابزار مهم برای تخمین ظرفیت جذب جاذب است در مدل لانگمویر فرض بر این است که (i) در طول فرآیند جذب، تنها یک لایه منفرد از آنالیت بر سطح جاذب جذب شود، (b) ΔH جذب مستقل از کسر پوششی است؛ و تمام مکان‌های جذب با یکدیگر هم‌ارز هستند، و (iii) هیچ انتقال فازی از جذب شونده رخ ندهد. ایزوترم فروندلیچ مربوط به مکانیسم جذب چند لایه است. با این حال، دوبینین-رادوشکویچ جذب چندین لایه از مواد جذب شده توسط نیروهای واندروالس را توصیف می‌کند. معادلات مربوط به فرم خطی سه مدل Langmuir و Dubinin-Radushkevic Freundlich به ترتیب توسط معادلات (۵ تا ۷) توصیف می‌شود:

$$\frac{C_e}{Q_e} = \frac{C_e}{Q_m} + \frac{1}{k_L Q_m} \quad (5)$$

$$\ln Q_e = \ln K_F + \left(\frac{1}{n}\right) \ln C_e \quad (6)$$

$$\ln Q_e = \ln Q_s - K_{ad} \varepsilon^2 \quad (7)$$

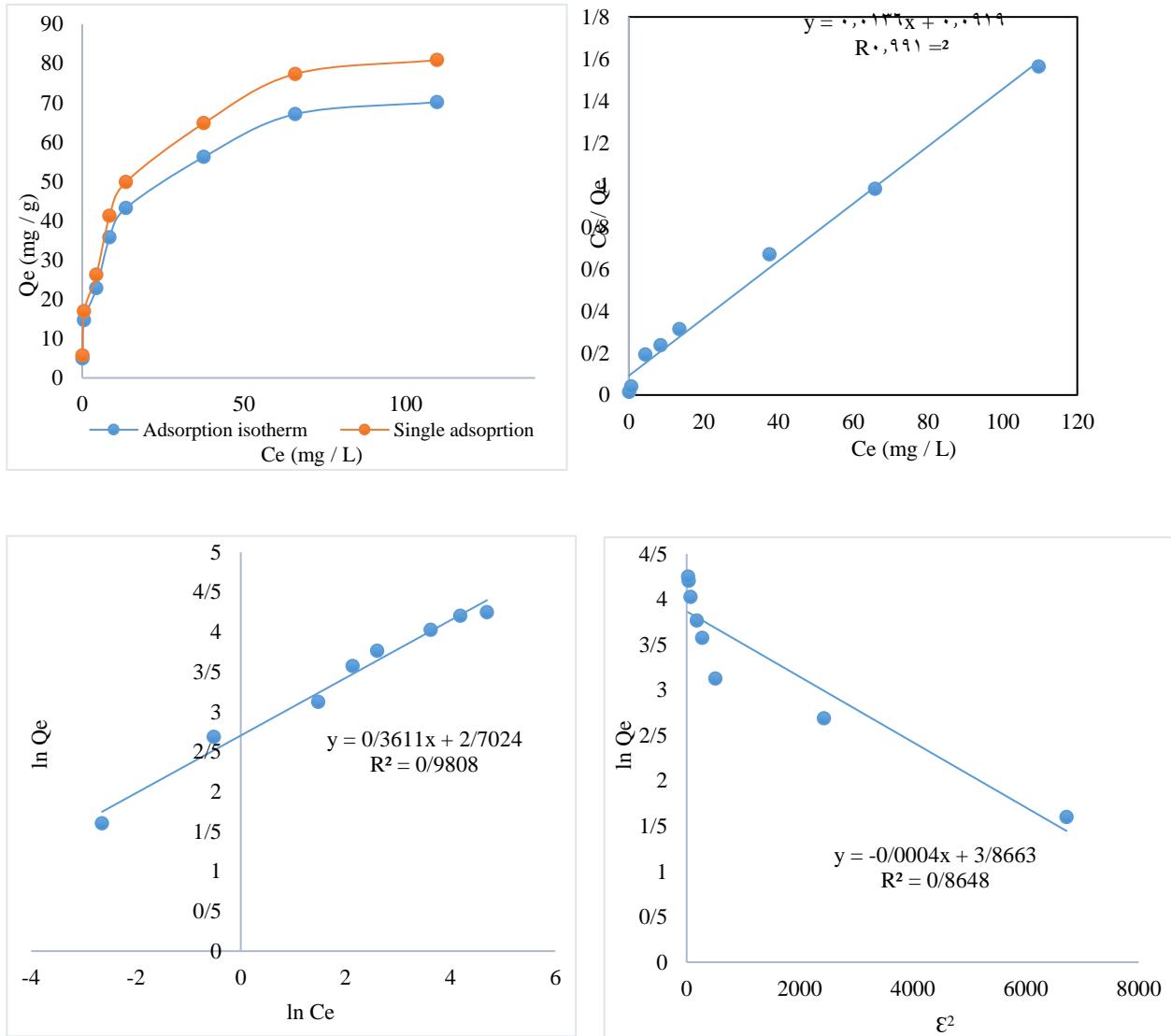
ظرفیت جذب تعادلی (Q_m mg/g) حداکثر ظرفیت جذب تک لایه (C_e mg/g) غلظت باقیمانده در محلول پس از جذب Q_e ، k_L ثابت لانگمویر است. K_F ثابت فروندلیچ مربوط به ظرفیت جذب جاذب (mg/g) و Q_s مقدار تئوری ظرفیت جذب مربوط به انرژی جذب (mol/kJ) و ε ثابت ایزوترم است که با معادله زیر به دست می‌آید.

$$\varepsilon = RT \ln [1 + 1/C_e] \quad (8)$$

R ثابت گاز (۸/۳۱۴ J/molK) و T دما (K) است. شکل ۷ نمودارهای خطی سه ایزوترم مدل‌های لانگمویر (B)، فروندلیچ (C) و دوبینین (D) را نشان می‌دهد. با توجه به نمودارهای شکل ۷ و معادلات آنها، می‌توان نتیجه گرفت که فرآیند جذب از مدل لانگمویر ($R^2 > 0.99$) در مقایسه با مدل فروندلیش پیروی می‌کند، زیرا ضریب همبستگی بالاتری را نشان می‌دهد. همچنین نمودار خطی C_e/Q_e در مقابل C_e نشان داده شده است که تاییدی بر الگوی جذب تک لایه را نشان می‌دهد.

جدول ۲: ایزوترم‌های جذب و پارامترهای مربوط به آنها.

آنالیت	models											
	Langmuir			freundlich			Dubbin			Hill		
پلی فنولها	Q_m	K_L	R^2	K_f	n	R^2	Q_s	K_{ads}	R^2	n	Q_{sat}	N_M
	۶۷/۱۱	۰/۲۳	۰/۹۹۷	۱۳/۸۵	۳/۲۱	۰/۹۸۴	۳۵/۱۹	۰/۰۰۰۲	۰/۸۴۰	۱	۶۵/۹۹	۷۷/۳۵

شکل ۷: (a) تعادل جذب پلیفنول‌ها، (b) ایزوترم‌های لانگمویر، (c) فروندلیچ و (d) دوبینین.

۳-۶-۵- بررسی ترمودینامیکی

برای تعیین پارامترهای ترمودینامیکی موثر بر ماهیت و مکانیسم فرآیند جذب (مانند انرژی آزاد گیبس، آنتالپی و آنتروپی)، جذب پلیفنول‌ها توسط MPANI-SrTiO₃ در دماهای مختلف مورد بررسی قرار گرفت. به طوریکه از بررسی این پارامترها می‌توان به گرمایی یا گرماده بودن، خود به خودی یا غیر خودبه خودی واکنش و تغییرات بی نظمی فرآیند جذب پی برد. همانطور که در جدول ۳ نشان داده شده است، اثر دماهای مختلف واکنش ۳۰۸، ۲۹۸ و ۳۱۸ کلوین بر MPANI-SrTiO₃ مورد مطالعه قرار گرفت. مشخص شد که با افزایش دمای واکنش، ظرفیت جذب از ۴۸/۹۵ به ۴۶/۵۹ میلی‌گرم بر گرم کاهش می‌یابد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت راندمان جذب در دمای پایین‌تر بهتر است.

جدول ۳: پارامترهای ترمودینامیکی برای جذب پلی فنولها.

آنالیت	پارامترها				
	T(K)	Q _e (mg/g)	ΔG° (kJ/mol)	ΔH° (kJ/mol)	ΔS° (kJ/mol K)
پلی فنولها	۲۹۸	۴۸/۹۵	-۹/۵۷		
	۳۰۸	۴۷/۹۶	-۸/۱۹	-۶۰/۶۱	-۰/۱۷
	۳۱۸	۴۶/۵۹	-۶/۱۳		

در این مطالعه، مدل ترمودینامیکی با معادله وان هو夫 (معادله ۷) و انرژی آزاد گیبس (ΔG) (معادله ۸) بررسی شد.

$$\ln k_D = \frac{\Delta S^0}{R} - \frac{\Delta H^0}{RT} \quad (7)$$

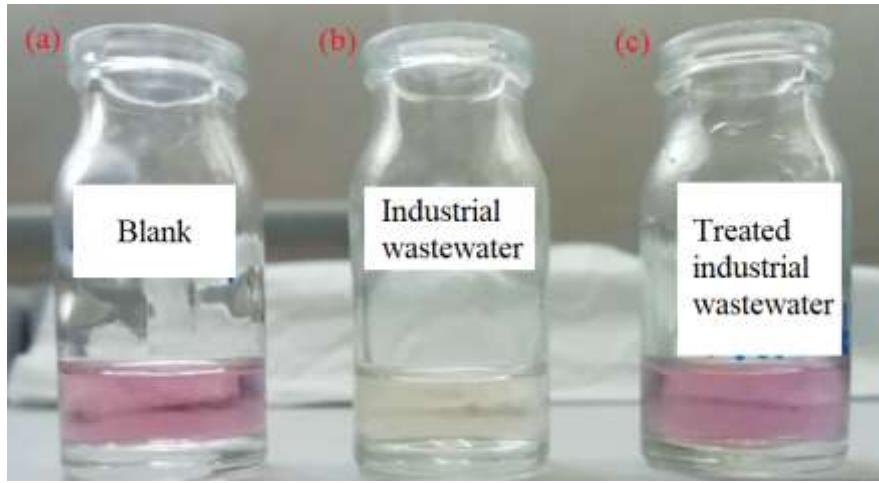
$$\Delta G^0 = \Delta H^0 - T\Delta S^0 \quad (8)$$

که در آن $K_D = Q_e / C_e$ مربوط به ثابت تعادل ترمودینامیکی، ΔH^0 تغییر آنتالپی، R ثابت گاز (۰/۸۳۱۴ کیلوژول بر مول بر دمای T در واحد K mol^{-1}) و T دما بر حسب کلوین است. مقادیر ΔH^0 و ΔS^0 از شیب و قطع نمودار خطی $\ln K_D$ در مقابل $1/T(\text{K})$ تعیین شد و در جدول (۳) فهرست شدند.

با توجه به داده‌های به دست آمده می‌توان به جذب خود به خودی واکنش پی برد زیرا کاهش ΔG همراه با افزایش دما می‌باشد. به طور کلی، مکانیسم جذب زمانی که ΔG بین ۰ و -۲۰ کیلوژول بر مول باشد، جذب فیزیکی است، در حالی که مقادیر بین -۴۰ و -۴۰۰ کیلوژول بر مول نشان دهنده جذب شیمیایی است. طبق جدول ۳، ΔG^0 بین ۰ تا -۲۰ کیلوژول بر مول است که نشان دهنده یک الگوی جذب فیزیکی برای فرآیند جذب پلی فنولها در MPANI-SrTiO₃ است. مقدار منفی تغییر آنتالپی ($\Delta S^0 = -۰/۱۷ \text{ kJ mol K}$) کیلوژول بر مول) دلالت بر ماهیت گرمایشی جذب دارد. مقدار منفی تغییر آنتروپی ($\Delta H^0 = -۶۰/۶۱ \text{ kJ mol}$) نشان می‌دهد که درجه حرکت یون‌ها (جادب) در سطح مشترک مایع/جامد کاهش می‌یابد و در نتیجه با کاهش بی نظمی رو به رو هستیم.

۷-۳ تجزیه و تحلیل نمونه حقیقی

عملکرد نانوکامپوزیت سنتز شده با مطالعه حذف پلی فنولها از نمونه‌های حقیقی پساب صنعتی کارخانجات لبني مورد ارزیابی قرار گرفت. همان طور که در شکل ۸ نشان داده شده است معرف DPPH پس از اضافه کردن به نمونه شاهد رنگی می‌شود (شکل ۸a). این در حالی است که پس از اضافه کردن به نمونه پساب صنعتی به علت وجود پلی فنولها، شیری کم رنگ می‌شود (شکل ۸b). شکل ۸c نمونه پساب صنعتی تیمار شده (پس از حذف پلی فنولها با جاذب در شرایط بهینه) همراه با معرف DPPH را نشان می‌دهد. همان طور که نشان داده شده است پس از حذف نمونه در حضور معرف بی رنگ شده است و این بدان معناست که جاذب کارایی بالایی را در حذف پلی فنولها از خود نشان داده است. به طوریکه داده‌های حاصل نشان داد که درصد حذف پلی فنولها از نمونه حقیقی ۸۹/۴۱ درصد می‌باشد.

شکل ۸: پروفایل پلیفنولها آزاد پساب صنعتی کارخانه لبینیات (A) قبل از فرآیند حذف، (B) پس از فرآیند حذف.

۴- نتیجه‌گیری

در این تحقیق پلیآنیلین مغناطیسی همراه با تری اکسیداسترانسیم-تیتانیوم (SrTiO_3) به عنوان یک نانو جاذب سازگار با محیط‌زیست، کم‌هزینه و کارآمد به منظور کاهش پلیفنول‌ها از پساب لبینی به کار گرفته شد. پلیآنیلین به دلیل وجود گروه‌های عاملی حاوی نیتروژن و ستون فقرات الکترون‌های مزدوج π سبب بر هم کنش هیدروژنی و π - π با پلیفنول‌ها می‌شود. هم‌چنین وجود اوربیتال‌های فلزی در SrTiO_3 تشکیل اسید باز لوئیس با پلیفنول‌ها را امکان پذیر می‌کند. نانو ذرات SrTiO_3 خواص فیزیکی برجسته، پایداری حرارتی و شیمیایی بالا، مساحت سطح ویژه قابل قبول به نانوکامپوزیت می‌دهد که با خواص منحصر به فرد پلیآنیلین سبب اثر هم‌افزایی می‌شود. نتایج این مقاله نشان داد که $\text{MPANI}@\text{SrTiO}_3$ با حذف ۴۱/۴۹٪ پلیفنول‌ها (در شرایط بهینه، $\text{pH} = 5$ ، مقدار جاذب ۲۰ میلی‌گرم، زمان ۱۵۰ دقیقه در دمای اتاق و درصد نمک ۱/۰ درصد وزنی/حجمی) کارایی بالای را نشان می‌دهد. بر طبق داده‌ها سینتیک جذب پلیفنول‌ها بر جاذب $\text{MPANI}@\text{SrTiO}_3$ با سینتیک مرتبه اول و تعادل تجربی مدل لانگمویر (با حداقل ظرفیت جذب تک لایه ۱۱/۶۷ میلی‌گرم بر گرم) مطابقت داده شد. هم‌چنین پارامترهای ترمودینامیکی مکانیسم گرمایش و جذب فیزیکی مطابقت دارد.

۵- تقدیر و قدردانی

نویسنده‌گان بر خود لازم می‌دانند که از دانشگاه تهران پردیس بین المللی ارس و تصفیه خانه‌های فراورده‌های لبینی میهن واقع در شهرک صنعتی اشتهراد کرج به خاطر حمایت‌های خود در انجام این پژوهه تشکر و قدردانی نمایند.

۶- منابع

- [1] Iwatani, S., & Yamamoto, N. (2019). Functional food products in Japan: A review. *Food Sci. Hum. Wellness* 8: 96–101.

- [2] Menrad, K. (2003). Market and marketing of functional food in Europe. *Journal of food engineering*, 56(2-3), 181-188.
- [3] Rostami-Vartooni, A., Moradi-Saadatmand, A., Bagherzadeh, M., & Mahdavi, M. (2019). Green synthesis of Ag/Fe₃O₄/ZrO₂ nanocomposite using aqueous Centaurea cyanus flower extract and its catalytic application for reduction of organic pollutants. *Iranian Journal of Catalysis*, 9(1), 27-35.
- [4] Torabi, F. Education and Household Labor in Urban Areas of Iran. *Journal of Divorce and Remarriage*, 54, 112-125.
- [5] Yildirim-Elikoglu, S., & Erdem, Y. K. (2018). Interactions between milk proteins and polyphenols: Binding mechanisms, related changes, and the future trends in the dairy industry. *Food Reviews International*, 34(7), 665-697.
- [6] Cutrim, C. S., & Cortez, M. A. S. (2018). A review on polyphenols: Classification, beneficial effects and their application in dairy products. *International Journal of Dairy Technology*, 71(3), 564-578.
- [7] Ma, Y., Feng, Y., Song, L., Li, M., Dai, H., Bao, H., & Liang, Y. (2021). Green tea polyphenols supplementation alters immunometabolism and oxidative stress in dairy cows with hyperketonemia. *Anim Nutr* 7: 206–215.
- [8] Mao, X., Gu, C., Chen, D., Yu, B., & He, J. (2017). Oxidative stress-induced diseases and tea polyphenols. *Oncotarget*, 8(46), 81649.
- [9] Hellwig, V., & Gasser, J. (2020). Polyphenols from waste streams of food industry: valorisation of blanch water from marzipan production. *Phytochemistry Reviews*, 19(6), 1539-1546.
- [10] Milinčić, D. D., Popović, D. A., Lević, S. M., Kostić, A. Ž., Tešić, Ž. L., Nedović, V. A., & Pešić, M. B. (2019). Application of polyphenol-loaded nanoparticles in food industry. *Nanomaterials*, 9(11), 1629.
- [11] Aristizabal-Henao, J. J., Ahmadireskety, A., Griffin, E. K., Da Silva, B. F., & Bowden, J. A. (2020). Lipidomics and environmental toxicology: Recent trends. *Current Opinion in Environmental Science & Health*, 15, 26-31.
- [12] Rashed, M. N. (2013). Adsorption technique for the removal of organic pollutants from water and wastewater. *Organic pollutants monitoring, risk and treatment*, 7, 167-194.
- [13] Dadar, M., Fakhri, Y., Shahali, Y., & Khaneghah, A. M. (2020). Contamination of milk and dairy products by Brucella species: A global systematic review and meta-analysis. *Food Research International*, 128, 108775.
- [14] Nair, C. I., Jayachandran, K., & Shashidhar, S. (2008). Biodegradation of phenol. *African journal of biotechnology*, 7(25).
- [15] Asses, N., Ayed, L., Bouallagui, H., Sayadi, S., & Hamdi, M. (2009). Biodegradation of different molecular-mass polyphenols derived from olive mill wastewaters by Geotrichum candidum. *International Biodeterioration & Biodegradation*, 63(4), 407-413.

- [16] Beltran, F. J., Rivas, F. J., & Gimeno, O. (2005). Comparison between photocatalytic ozonation and other oxidation processes for the removal of phenols from water. *Journal of Chemical Technology & Biotechnology: International Research in Process, Environmental & Clean Technology*, 80(9), 973-984.
- [17] Ganzenko, O., Huguenot, D., Van Hullebusch, E. D., Esposito, G., & Oturan, M. A. (2014). Electrochemical advanced oxidation and biological processes for wastewater treatment: a review of the combined approaches. *Environmental Science and Pollution Research*, 21, 8493-8524.
- [18] Firdaous, L., Fertin, B., Khelissa, O., Dhainaut, M., Nedjar, N., Chataigné, G., ... & Dhulster, P. (2017). Adsorptive removal of polyphenols from an alfalfa white proteins concentrate: Adsorbent screening, adsorption kinetics and equilibrium study. *Separation and purification technology*, 178, 29-39.
- [19] Wolf, M. O. (2006). Recent advances in conjugated transition metal-containing polymers and materials. *Journal of Inorganic and Organometallic Polymers and Materials*, 16, 189-199.
- [20] Ćirić-Marjanović, G. (2013). Recent advances in polyaniline research: Polymerization mechanisms, structural aspects, properties and applications. *Synthetic metals*, 177, 1-47.
- [21] Shahabuddin, S., Sarih, N. M., Afzal Kamboh, M., Rashidi Nodeh, H., & Mohamad, S. (2016). Synthesis of polyaniline-coated graphene oxide@ SrTiO₃ nanocube nanocomposites for enhanced removal of carcinogenic dyes from aqueous solution. *Polymers*, 8(9), 305.
- [22] Thomas, B., & Alexander, L. K. (2019). Nanoreactor based enhancement of photocatalysis with Co_{0.7}Zn_{0.3}Fe₂O₄@ SrTiO₃ core-shell nanocomposites. *Journal of Alloys and Compounds*, 788, 257-266.
- [23] Nodeh, H. R., & Sereshti, H. (2016). Synthesis of magnetic graphene oxide doped with strontium titanium trioxide nanoparticles as a nanocomposite for the removal of antibiotics from aqueous media. *RSC advances*, 6(92), 89953-89965.
- [24] Thaipong, K., Boonprakob, U., Crosby, K., Cisneros-Zevallos, L., & Byrne, D. H. (2006). Comparison of ABTS, DPPH, FRAP, and ORAC assays for estimating antioxidant activity from guava fruit extracts. *Journal of food composition and analysis*, 19(6-7), 669-675.